

TARINOITA VIIKSISSOJEN SATUMAASTA, OSA 7

KOLMAS PYÖRÄ

”Jukupätkä! Ne on minua varten!” kiivastui Wampusu, kun huomasi Kotte K:n sovittelevan uusia ajovalopolttimoita silmilleen.

”Epäilen”, murahti Kotte K rauhallisesti. ”Tähän on tuotu uusia polttimoita, eikä kukaan ole maininnut ketä varten ne erityisesti on hankittu. Minä sanon sinulle, että ne on hankittu vain ja ainoastaan tarpeeseen. Se ottaa joka tarvitsee.”

”Jukupätkä!” toisti Wampusu. ”Ethän sinä niitä tarvitse. Sinullahan on omat valosi ihan kunnossa. Sätkä yrittää pöhniä minun valoni! Oletko ihan pimee?”

Kotte K katsoi Wampusuun. Se ei ollut ihan varma, oliko tämä tosissaan vai pilailiko. Mutta ei tuosta naamavärkistä selvää saanut. Uudella muovisella keulamaskillaan se vaan hymyili kuin tekohampaat saanut.

”Pimeet tyyppihän valoja tarvitsevat”, kuittasi Kotte K huolettoman tuntuisesti, ja työnsi lamput paikoilleen avoalokuoppiinsa. Sitä ärsytti Wampusun omistushalu. Kotte K kuului viiksikissapihan alkuasukkaksiin, kun taas Wampusu oli juuri hankittu ja halusi heti omakseen kaiken. ”Älä sinä arpipohjainen kutosenraato luule, että sinä täällä kaiken omistat! Sinuun on upotettu jo melkoinen määrä uusia osia ja vielä lisää haluaisit, niinkö? Eikö sinulle riitä mikään, häh?”

Wampusu pahastui kärkevästä kritiikistä. ”Älä kuule tilkkupohjainen nelkununpentu ala minua nimittelemään. Katsotaanko kumpi meistä vetää pidemmän korren, kumpi tälle pihalle viimeksi jää.”

Hippula oli ollut omissa touhuissaan vähän sivummalla ja hyrräsi nyt paikalle.

”Onkos täällä jotakin kivaa tekeillä?” hän aloitti, muttei päässyt pidemmälle vaan jäi toljottamaan tyhjää hyllynkulmaa. ”Ei voi olla totta”, se puuskahti. ”Kautta kuraisten renkaideni, joku on pöllinyt minun valoni.”

”Sinun valosi?” ärähtivät Kotte K ja Wampusu jo kuorossa. ”Miten helkutissa ne nyt ovat jo sinunkin valosi?”

Hippula katsoi toisten ärtymystä suorakaiteen muotoiset silmät pyöreinä.

”No siten”, hän selitti, ja päätti olla itse hermostumatta, ”että minä tulin juuri töistä ja sain itseni kuraiseksi, kun yksi kuorma-auto kehtasi roiskuttaa kuravettä silmilleni. Sitten minä ajattelin käydä pesemässä silmäni, ja otin siksi aikaa polttimot pois ettei ne vahingossa kastu. Ja sillä aikaa ne on jo pöllitty. Heti kun vähänkään ahterinsa kääntää.”

Hippula tuijotti Kotte K:ta ja Wampusua lasittuneella katseellaan. Toden totta, polttimot puuttuivat hänen ajovaloistaan.

”Khöm.. Niin, toisaalta, vähän rähmäiseltä nämä tuntuvatkin”, huokaisi Kotte K, ja alkoi irrotella Hippulan polttimoita ajovaloistaan ja lykkäsi ne Hippulalle. ”Niin tuota, mihinkäs minä ne omat vanhat hyvät kakkulani laitoinkaan?” hän mutisi ja poistui hiljalleen takavasemmalle.

Hippula sovitteli valonsa takaisin paikalleen ja hänen ilmeensä selkeni. ”Tiedätkös”, hän sanoi Wampsulle, ”minua vähän huolestuttaa jälleen.”

”Jaa mikä?” kysyi Wampus, joka ei vielä ollut oikein päässyt sisälle viiksikissapihan huolenaiheisiin.

”Viiksikissojen vaihtuvuus täällä on viime aikoina ollut aikamoista. Nyt meitä pikkuviiksikissoja on täällä kolme. Minä en jaksa uskoa kolmen yksilön pysyvyyteen. Meillä on keskenämme aivan liikaa eripuraa. Kaksi tulee toimeen keskenään, kolmas pyörä on liikaa. Tuo ihmispalvelija ei tätä menoa ja meininkiä kauan katsele. Minä pahoin pelkään, että jonkun meistä on pian muutettava muualle.”

Wampus maisteli sanoja hetken, kunnes teki päätelmänsä:

”Entä sitten? Enhän se minä ole. Minuthan on juuri hankittu. Minä olen se, joka on tullut tänne korvaamaan jomman kumman teistä, ei toisinpäin. Olenhan minä sentään Kuutonen.”

Hippula ei pitänyt Wampsun pöyhkeästä asenteesta. Se olisi mielellään lähettänyt Wampsun postipaketissa Timbaktuun ja pitänyt kaverinaan Kotte K:n, jonka kanssa se tunsu tulevan paljon paremmin toimeen. Hippulan teki mieli kertoa Wampsulle Ruoste-esto Tiinan lyhyestä viiksikissapiha-ajasta, mutta tapaus riipaisi häntä vieläkin niin syvältä, ettei hän tohtinut ottaa sitä esille. Mutta kuitenkin, hänen oli myönnettävä, että Wampus pöyhkeilystään huolimatta oli todennäköisesti oikeassa. Yhtä lailla hän saattoi itse ajatella olevansa katraan ainoa paku, ja toisen perussätkistä olevan liipasimella. Arpa näyttäisi osuvan tällä kertaa Kotte K:hon.

Harrastuksen sosiaalisuudesta

Sätkäharrastus on paitsi tekninen, myös mitä suurimmassa määrin sosiaalinen harrastus. Vähintään puolet harrastuksen annista syntyy lajitovereiden kanssa vietetyistä yhteisistä hetkistä.

Minä tunnustan olevani erakkoluonne. Minulle harrastuksen sosiaalisuus avautuu toisella tavalla. Olen aikojen mittaan havainnut, että sekä Citikkaa ostaessa kuin myös myydessä tulee tavanneeksi paljon mielenkiintoisia persoonallisuuksia. En ole varma, liikkuuko autokaupan piirissä keskimääräistä värikkäämpää väkeä vai onko se vain ainoa sosiaalisen elämän foorumi jolla itse teen havaintoja. Totuus lienee lähempänä jälkimmäistä vaihtoehtoa.

Päätinkin omistaa tämän yhden lehtijutun kertoakseni mielenkiintoisista ihmisistä, joita tapasin Kotte K:ta myydessäni.

Onneksi Kotte K ei itse sitä huomannut, mutta yritin myydä sitä pois ensimmäisen kerran jo syksyllä, heti sen jälkeen kun Hippula oli hankittu, mutta myynti ei syksyllä ottanut onnistuakseen. Mutta sitten kun Wampus oli tullut taloon, oli tehtävä raskas päätös. Oli tullut aika luovuttaa Kotte K jollekin toiselle. Lisäksi pihalle oli pesiytynyt joukko muitakin Citikoita sekä yksi matkailuauto, joka ei ollut edes Citikka. (Pösö kuitenkin, eli sivuosuma.)

Siispä ilmoitus lehteen (muuhun kuin Nyytiseen), ja tuloksia odottamaan. Ja monenlaisia ostajia ilmaantuikin. Tässä heidän ihmiskirjonsa:

Täydellisyysden tavoittelija

Tämä kaveri kiinnostui Kottesta kuitenkin jo syksyllä. Itse asiassa hänellä oli itsellään ilmoitus lehdessä, jossa hän ilmoitti haluavansa ostaa 2CV:n. Soitto ilmoitukseen ja joukko valokuvia herätti hänen mielenkiintonsa, jopa niin, että hän jo melkein puhelimesta lupasi ostaa sen. Minusta tuntui siltä, ettei sätjän myyminen niin vaikeaa olekaan.

Seuraavana viikonloppuna hän pöllähti pihallemme. Esittelin Kotte K:n hänelle ylpeänä. Hän tutki joka paikan tarkkaan läpi, ja koeajollakin käytiin. Kaikki tuntui sujuvan ihan hyvin, suoraviivaisesti kohti kaupantekoa, kunnes hän lopputuloksenaan ilmoittikin, ettei kaupoista tule mitään. Ollessani yhtenä kysymysmerkkinä, hän selitti, että oli hankkinut ostotapahtumaa varten käytetyn auton ostajan oppaan, sellaisen, jossa laatu-tietoinen ostaja pannaan vaatimaan että halvimmankin auton täytyy olla kuin juuri tuotantolinjalta ulos rullannut. Jos vähänkään näkyy jossakin käytön jälkiä, niin oppaassa suositellaan olemaan ostamatta. Syyksi hän tässä tapauksessa mainitsi sen, että koko alusta oli uutta ruosteetonta peltiä. Opas oli neuvonut olemaan ostamatta autoa, jota on hitsattu, se kun oppaan mukaan ratkeaa hitsisaumasta heti uudelleen.

Ostaja tuumasi, että täytyypä ottaa budjettiin viisi tonnia lisää ja suunnata katse pykälää kalliimpaan hintaluokkaan. Toivotin hänelle onnea virheettömän sätjän etsinnässä.

Äkäinen nuorimies

Sitten siirrytään seuraavaan kevääseen.

Tuli soitto mieshenkilöltä, jolla oli tulenpalava kiire päästä Kottea katsomaan. Myyntineuvontaa Juniorilta tässä tilanteessa: "Tiedät miten toimia! Äkkiä uhri Kotten viereen (koska kylmä kangistaa lompakkokäden nopeasti) ja löyly täysille. Vihjaise, että joku muukin on tulossa katsomaan, niin eiköhän ole kypsää miestä. "Mitäs sitä enää turhia odottelemaan, kesäunelmasi on tässä!"

Mutta vesiperä tuli. Vanhaa matkailuautoamme, joka ei ollut kotona, mutta oli läheisessä välitysfirmassa myynnissä, tultiin katsomaan samaan aikaan. Vaikka yritin parhaani mukaan limittää katsojat niin, että tulisivat eri aikaan, niin kuitenkin tämä matkailuautoa katsomaan tullut myöhästyi tunnin, ja he tulivat tasan samaan aikaan. Teimme työnjaon, minä näytin matkailuautoa, ja vaimo Kottea.

Rättärin katsojat osoittautuivat olevan kaksi pojankloppia, joiden kanssa vaimo ei tullut toimeen, joten hän jätti heidät keskenään tutkimaan sitä.

Kotte K itse oli aivan kauhuissaan. Kuinka kaksi tuollaista vandaalia päästetään hänen kimppuunsa ilman valvontaa? Se tunsu varmaankin itsensä hätääntyneeksi ja avuttomaksi. Pojat eivät edes tienneet miten sätkä käynnistetään, ja kun lopulta löysivät starttinapin, oli ryyppy täysillä ja Kotte K pääsi huutamaan apua kuin henkensä hädässä. Pojat räökkäsivät Kotte K:ta hetken, minkä jälkeen he toivat avaimet takaisin sisään ja sanoivat: "Ei tule kauppoja, ei se oikein sellainen ole kuin ajateltiin, ja on siinä niin paljon ruostettakin. Liikaa hommaa."

Itse ymmärsin mokoman mielenilmaisun vain merkkinä vääristä ennakko-odotuksista, ja turhautumisena siitä, etteivät he ilman neuvontaa osanneet sätkää käyttää. Olisin ainakin itsekin halunnut nähdä heidän väittämänsä ruosteen.

Tinkijä

Toinen soittaja soitti heti ensimmäisen ilmoituksen julkaisemispäivänä. Kuulosti aivan paatuneelta autotrokarilta. Kysyi räätäriä. Alkoi heti aluksi tinkiä hinnasta. Tarjosi puhelimesta 8000 mk (Pyyntö on 9000 mk, ja edellisenä syksynä se oli 12000 mk). Lupasi soittaa parin tunnin päästä uudelleen. Jos olisin suostunut, hän olisi tullut paikalle ja aloittanut tinkimisen 8000 markasta alaspäin. Halusi varmaankin saada sen nopeasti ja halvalla ennen tosiostajia. Onneksi hän ei soittanut uudelleen. En olisi kuitenkaan suostunut. Mainittakoon, että muut kulkimet saman lehden ilmoituksissa olivat hintaluokkaa 15000-29000 markkaa. Alle kymmenellä tuhannella tarjottiin vain rekisteröimättömiä "lieviä projekteja". Asetin hintani tietoisesti sellaiselle tasolle ettei ainakaan kallis hintapyyntö karsisi soittajia.

Antiikkikauppias

Jälleen kävi niin että heti kun olin lähtenyt asioille ilmaantui uusi räätärin katsoja. Tämä miekko oli kyllä varoittanut tulostaan pari päivää aikaisemmin, mutta on aika puisevaa päivystää koko ajan kotona siltä varalta jos joku tulisi. Useimmiten kukaan ei kuitenkaan tule. Toisaalta paras keino saada joku tulemaan on poistua itse paikalta. Niin kävi nytkin. Vaimo otti homman hanskaan, opasti vieraan perille ja ryhtyi myyntipuuhiin. Tämä ostajakandidaatti olikin sellainen, että tällä kertaa hänellä ja vaimolla synkkasi.

Tämä charmantti herrasmies osoittautui olevan aito savolainen antiikkikauppias Mikkelistä, tosin syntyjään unkarilainen, mutta tullut Suomeen jo 60-luvulla jonkun naisen vanavedessä, joka nykyään on hänen vaimonsa. Hyviin naimisiin Suomeen pääseminen oli tuolloin lottovoiton arvoinen asia, ja tyyliin kuului että vähän ajan kuluttua mennään käymään kotipuolessa näyttämään kuinka hyvin menee. Ja hyvin menemisen statussymboli oli auto. Vaimolla oli tuolloin Citroën 2CV, ja mies oli vaatinut häntä luopumaan siitä, kuten nainen oli vastahakoisesti tehnytkin. "Ei tuollaisella kehtaa ajaa", oli perustelu ollut. Ei sellaisella voi mennä Unkarissa käymään, kaikkihan sille nauraisivat. Niin oli silloin. Nytemmin, 35 vuoden kuluttua, hän oli

tuumannut sanomisiaan tarkemmin ja tullut katumapäälle, ja haluaisi hyvittää tekonsa ostamalla vaimolleen hopeahääpäivälahjaksi sätkän. Kuinka herttaista. Kaiken piti tietenkin tapahtuman vaimolta salaa.

Koska minä en heti ollut paikalla, vaimo oli ansiokkaasti viihdyttänyt vierasta tunnin ajan, esittelemällä viiksikissapihan nähtävyyksiä ja tarjoamalla päiväkahvit, josta vieras oli kuitenkin kohteliaasti kieltäytynyt. Erityisesti Hippulan nähtyään mies oli revennyt liitoksistaan. "Tuollainen minun täytyy saada! Tuollainen sopisi minun antiikkiliikkeeni kuljetustarpeisiin täydellisesti! Tuossa on juuri oikeaa tyyliä! Tuolla minä kuljettaisin vaimoa ja (muuta) antiikkia ympäri Suomea!" Hyvä ettei vienyt sitä väkisin mennessään. Samaten hän olisi tahtonut ostaa Iduni, jopa itse myyntikohde tuntui jääneen vähemmälle. Hän ehti tutustua myös Wampsuun, joka oli ulkona kunnostettavana, mutta totesi Kotte K:n olevan kunnoltaan selvästi parempi. Hän lupasi lopulta keskustella kaupasta vielä asiantuntijaystävänsä kanssa, ja palata asiaan.

Hän poistui lopulta vietettyään meillä melkein kaksi tuntia. En tiedä, mitä asiantuntijaystävä sanoi, mutta antiikkikauppiaskaan ei koskaan palannut (on saattanut jonkun muun kulkimen vaimolleen ostaakin, ja saattaa kirjoituksiani nyt lueskella).

Oikea ostaja saapuu

"Mikäs minussa nyt piipittää?" ihmetteli Hippula, kyyditessään minua työviikon päätteeksi perjantaina kotiinpäin. Ja vielä pahimmassa ruuhkassa. Kännykkä todellakin ryhtyi äänteleämään kesken kotimatkan salkussa juuri ensimmäisessä T-risteyksessä keskellä iltapäiväruuhkaa. Koska Hippulassa ei kuule edes omaa ääntään, saati vastapuolen, päätin, että soikoon perkele, joku hinnanruikkaaja siellä taas on. Päästyäni pari kilometriä eteenpäin, työmatkan varrelle osuvan koulun kohdalle, päätin sittenkin tarttua tähänkin tilaisuuteen, pysäytin koulun parkkikentälle ja soitin puhelimen muistiin jääneeseen numeroon. Eihän sitä koskaan tiedä.

Kännykässä oli tällä kertaa viehkeä nuoren naisen ääni, joka esittäytyi Johanna Lindvalliksi, ja joka halusi heti nyt välittömästi ja pian tulla katsomaan räätäriä. Katsoin kelloa, se oli puoli viisi. Parissa kaupassa pitäisi ehtiä käymään. Sovimme klo 18, ja hän tuli yhden mies- ja yhden tyttökaverin kera jo kymmentä vaille. Katsottiin, ihmeteltiin, ja lähdettiin koeajolle. Hän halusi minun ajavan ensin, koska kuljinmaailma oli hänelle outoa. Ajoimme lähellä sijaitsevan Autotohtorin pihaan, jossa oli laajemmalti tilaa jossa hän sai kokeilla. Pyörityään 5 minuuttia ympyrää etuperin ja vähän aikaa takaperin, hän pysähtyi, nousi sätkästä ja sanoi: "Joo, tää on aivan ihana, tämän minä otan."

Tulin jälleen kerran ällikällä lyödyksi. Noinko helpolla se sitten menikin? En edes ehtinyt kysyä, tykkäsikö Kotte K uudesta omistajastaan. Varmaankin tykkäsi, kukapa tuollaisesta nuoresta naisesta ei tykkäisi.

Hän tuli aikaisin seuraavana aamuna uudelleen rahojen kanssa ja vei Kotte K:n mennessään. Eikä edes yrittänyt tinkiä. Mutta lupasi nimetä hänet uudelleen. Mieltä

lämmittävää oli havaita hänen käyttäneen Kottesta pronominia "hän" normaalin auton "se":n sijaan. Kotte K saisi hänen omistuksessaan varmastikin arvoisensa kohtelun.

Annoin Kotte K:n mukana kaikki 2CV-killan yhteystiedot, käsikirjat ynnä muuta rekvisiittaa ja parhaat ohjeeni kulkimeen hoidosta. Ja huiskutin hyvästiksi. Sen koommin en ole Kotte K:ta Turun katukuvassa nähnyt. Olisiko uusi emäntänsä tullut piankin katumapäälle ja myynyt kulkimen edelleen? Mihin lie Kotte K joutunut? Kuka omistaa hänet nyt?

Jälkimaininkeja

Jälkeenpäinkin tulee aina joitakin soittoja, sehän on luonnollista. Yleensä soittaja kuitenkin luopuu leikistä kun kerron että kaupan kohde on jo myyty. Mutta ei tämä. Hän soitti Posiolta, Rukalta vähän Posiolle päin. Kun kerroin, että Kotte K on myyty ja ainoani eli Wampusu on minulla enää jäljellä, hän tahtoi ostaa sen ja tulla katsomaan. "Ei sinne ole kuin 940 km, senhän hurauttaa hetkessä." Mainittakoon, että Posiolla on Pentikin tehtaat, ja soittaja sanoi olevansa autokuski, joka levitti tehtaiden tuotteita myyntiin yli Suomenmaan, sanoi käyvänsä Turussakin aina parin viikon välein. Lupasi soittaa sitten kun on seuraavan kerran tulossa. Mutta ei sitten soittanutkaan.

Kävin eräänä päivänä maksamassa matkailuautoamme myyntiä yrittäneelle välittäjälle pienen korvauksen hänen myyntiponnisteluistaan, jotka osoittautuivat turhiksi. Olin liikkeellä BX:llä, jonka myyntiä olin myös harkinnut. Ihmettelin tälle välittäjällekin keskustelumme lopuksi, josko hän olisi halukas myymään BX:n. Heti suuni suljettuani tulin itse siihen tulokseen että jos sen myyn niin myyn sen itse, koska haluan ajella sillä samalla kun se on myynnissä. Välittäjä kuitenkin katsoi sitä, ja sitten hänellä välähti: "Hei nyt mää keksin, etsä olis räppäristä kiinnostunut!?" Ja osoitti sivummalla seisoskellutta miestä, joka oli juuri tullut tarjoamaan samanlaista nelkkua myyntiin, jonka minä juuri myin.

Olisi ollut tyrkyllä hyväkuntoinen nelkku, jonka pohja oli tehty uudelleen 5 mm pellistä (!), toimiva, mutta yli vuoden tallissa seissyt, eli katsastettu -98 syksyllä (elettiin vuotta 2000), vuosimalli -71, ja hinta 4000 mk. Ja minulta vastaava vietiin juuri käsistä 9000 markalla, ja yleinen hintapyyntö tällaisesta on vieläkin korkeampi. Ja taas oli lähellä ettei se tarttunut näppeihin. Vain jarrujen herkistys ja katsastus, ja se olisi viety käsistä samalla ilmoittelulla.

Tein kuitenkin hyvän työn. Otin miehen puhelinnumeron ja lupasin käännättää minulle soittelevat henkilöt hänen kimppuunsa. Niitä tulikin muutamia. Kävin myös itse myöhemmin katsomassa tätä sätkää, melkoisen hitsatululta ja pakkeloidulta se näytti, mutta varmasti hintansa arvoinen. Myöhemmin kuulin, että hän oli saanut sätkänsä myytyä ilman apuani. Hyvä niin.

* * *

”No?” kysyi Hippula jälkeinpäin Wampsulta. ”Oletko nyt tyytyväinen, kun me kaksi olemme enää jäljellä?”

”Kuinka niin minä?” ihmetteli Wampus. ”Enhän ollut tyytymätön alun perinkään. Sinähän se maalasit piruja seinille. Olisit vaan pitänyt niin helkutinmoista meteliä ettei tuo ihminen olisi kuullut puhelimensa soivan.”

Hippula huokaisi. Hänen syykseen käännettiin tämäkin asia. Ei voi mitään, Hippulan arvosti sitä että Kotte K oli ollut viiksikissapihan ”kantapikkuviiksikissa”, ja hän olisi ansainnut kunnioitettavamman kohtalon. Lisäksi Wampsun asenne harmitti. Voi kun Hippula olisi tahtonut Ruoste-esto Tiinan takaisin Wampsun tilalle. Mutta aika näyttäköön, eipä täällä mikään ole lopullista. Ehkä jotakin uutta tapahtuu taas jo seuraavassa tarinassa.